

Oamenii Moldovei mele

IULIA ȚIBULSCHI

Chișinău 2013

„Pentru mine cel mai bogat izvor de
inspirație este copilăria”

(Iulia Țibulschi)

Compozitoarea, muzicolog, autoarea de cântece pentru copii Iulia Țibulschi, s-a născut la 15 iunie 1933 în orașul Leova. Și-a făcut studiile la Școala Medie de Muzică “Ștefan Neaga” din Chișinău (1950-1954). Între anii 1955-1960, urmează studiile la Conservatorul “N. A. Rimski-Korsakov” din Leningrad (actualmente Sankt-Petersburg), facultatea de teorie și compoziție, unde l-a avut ca profesor pe Vadim Salmanov. Cercetează elementele folclorice în creațiile lui Frederic Chopin și Karol Szymanowski.

Între anii 1960-1974 este conferențiar la Institutul de Arte “Gavriil Musicescu” din Chișinău. Ulterior, colaborator științific la Secția Studiul artelor și etnografie a Academiei de Științe din Moldova (1974-1977), redactor muzical la Editura “Literatura artistică” (1977-1990).

Primul cântec semnat de Iulia Țibulschi – *Primăvara* a fost interpretat în 1952 la plenara I a Uniunii Compozitorilor din Moldova. Cântecul a fost înalt apreciat și introdus în programul școlar. De o frumusețe aparte sânt creațiile muzicale ale compozitoarei: *Codru e frumos cu floare, Izvorășul, Țara, Ghiocelul, Au venit Floriile, Maica Domnului, A limbii noastre vrajă, Colind pentru Eminescu* etc.

A publicat culegeri de cântece: *Clopoței* (1978), *Stea, stea-logostea* (1984), *Ramule-neamule* (1988), unele în colaborare cu poetul Grigore Vieru, căruia compozitoarea îi este foarte recunoscătoare: „*Poezia lui Grigore Vieru m-a făcut compozitor. Am rămas în sfera acestei lumi pentru că este o lume miraculoasă*”.

Pentru copii a mai compus cicluri vocale: *Soare, soare* (1972), *Cele patru anotimpuri* (1976) etc. A realizat prelucrări de cântece populare moldovenești:

Primăvara, Cucușor cu pană sură, Hora, Fa Marișă etc.; pentru cor mixt a capella *Unde crește-un pom pe glie* (1982).

Semnează cronici muzicale, articole în cărți, culegeri, reviste, ziare, Este autoare de emisiuni radiofonice și de televiziune.

Membru al Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din Moldova (1977). În anul 1986 i s-a decernat Premiul Ministerului Învățământului, iar în 1992 i s-a conferit Titlul Onorific Maestru Emerit al Artei din Republica Moldova. În 1995 a primit Premiul de la UNESCO pentru cea mai bună compoziție pentru cor mixt – *Cântec de leagăn*.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Cântând cu iubire / Iulia Țibulschi; prez. graf.: Ia. Oliinik. – Ch.: Hyperion, 1996. – 88 p.: n.

Clopoței: cântece pentru copii / Iulia Țibulschi; vers.: Grigore Vieru. – Ch.: Lit. artistică, 1979. – 88 p.

Piano-forte: florilegiu pentru micii pianiști / Iulia Țibulschi; cuv. înainte: A. Tamazlăcaru. – Ch.: Pontos, 2002. – 52 p.: n.

Ramule-neamule: cântece și coruri pe vers. de Gr. Vieru / Iulia Țibulschi; prez. graf.: I. Cărmu. – Ch.: Lit. artistică, 1988. – 99 p.: n.

Stea, stea-logostea=Zvezda vyručaj: cântece pentru copii / Iulia Țibulschi; vers.: Grigore Vieru. – Ch.: Lit. artistică, 1984. – 76 p.: n.

Referințe critice

Buzilă, Serafim. Țibulschi Iulia / Serafim Buzilă // Femei din Moldova: encicl. – Ch., 2000. – P.287-288.

Mardare, Marcela. Cuvânt înainte / Marcela Mardare // Țibulschi, Iulia. Cântând cu iubire / Iulia Țibulschi, Grigore Vieru. – Ch., 1996. – P. 3-4.

Șveț, Maria. Iulia Țibulschi / Maria Șveț // Calendar Național – 2008 / Bibl. Naț. a RM. – Ch., 2008. – P.198.

Țibulschi Iulia // Compozitori și muzicologi din Moldova: lexicon biobibliogr.=Kompozitory i muzykovedy Moldovy: biobibliogr. sprav. – Ch., 1992. – P. 176-178.

Țibulschi Iulia // Literatura și arta Moldovei: encicl.: vol. 2. – Ch., 1986. – P. 417.

Dedicații lirice

Vieru, Grigore. Într-un cântec: Iuliei Țibulschi / Grigore Vieru // Limba română. – 2009. – Nr. 1-4. – P. 212.

Referințe

Când ești permanent pe aceeași lungime de undă cu universul copiilor, înțelegerea reciprocă este totală și sinceră. Nu am scris mult, am făcut-o însă din dragoste pentru copii.

Iulia Țibulschi

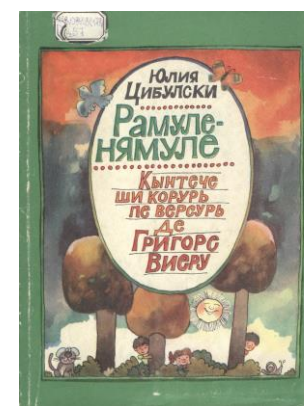
În cântecele Iuliei Țibulschi copilul se simte ca în cuprinsul codrului. [...] Melodia curge firesc, limpede, aureolată de un rafinament luminos, necesar oricărei arte.

Grigore Vieru

Elitarismul muzicii sale se constituie din aceeași simplitate care nu lasă loc pentru nimic plat, vulgar, frontal. Din contra, este o muzică rafinată și sub aspect intonațional, adică melodic, și sub aspect sintetic, adică armonic. În acest sens Iulia Țibulschi a izbutit să pună într-o relație perfectă armonia universală, impresionistă cu melodica românească modală și, sub acest raport, cântecul românesc pentru copii își trăiește în creația Iuliei Țibulschi ipostaza lui superioară.

Tudor Chiriac

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban